

№137 грудень
2016

Директор видання: Маргарита Юрченко
Експерти: Мирослав Пітцик
Олександр Слобожан
04053, Україна, Київ,
вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх
тел. (44) 486 2878,
факс (44)486 2812

АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ

АМУ: хроніка, події, коментарі

Загальні Збори уповноважених представників органів місцевого самоврядування – членів Асоціації міст України відбулися 9 грудня у Києві

стор.3

Всеукраїнський урок місцевого самоврядування у веб-форматі

6 грудня у переддень відзначення Дня місцевого самоврядування Асоціація міст України в рамках проекту ПУЛЬС провела Всеукраїнський урок місцевого самоврядування.

Із школярами спілкувалися Віце-прем'єр-міністр України-Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Г.Зубко, Голова парламентського Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування С.Власенко та Виконавчий директор АМУ М.Пітцик.

стор. 7

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Життя українських міст

Київ, Львів, Чернігів, Миколаїв, Одеса,
Рукшинська ОТГ

стор. 9

ПУЛЬС РЕФОРМ

Національний прес-клуб децентралізаційної реформи за участі регіональних ЗМІ «Децентралізація: підсумки та досягнення 2016 року, завдання на наступний рік»

стор. 12

Консультації спеціалістів

Роз'яснює Центр аналізу та розробки законодавства: щодо питань діяльності ради ОТГ

стор. 17

Міське самоврядування за кордоном

Досвід європейських міст:

Польща. Міста запроваджують безкоштовний проїзд в громадському транспорті
Гамбург, Німеччина. План Зелена Мережа – розвиток велоінфраструктури та громадського транспорту
Прага, Чехія. Як працює парковка в Празі: сині, жовті, помаранчеві та фіолетові зони

стор. 19

Актуальна тема

Про життя після об'єднання на прикладі Новоборівської ОТГ (Житомирська область)

стор. 22

www.auc.org.ua

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УПОВНОВАЖЕНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ – ЧЛЕНІВ АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ

відбулися 9 грудня у Києві

Відкрив Збори Голова Асоціації міст України, Київський міський голова **В.Кличко**. Він привітав учасників, та повідомив, що сьогодні членами АМУ є 575 громад, а протягом 2016 року до Асоціації міст України вступило 16 нових членів, серед яких 5 новостворених об'єднаних територіальних громад.

У вступному слові Голова АМУ наголосив, що в Україні має відбутися реальна децентралізація, аби громади мали достатньо повноважень і ресурсів, щоб вирішувати проблеми людей на місцях.

«Зрозуміло, що збільшення надходжень місцевих бюджетів завдяки фіскальній децентралізації дозволить керівникам міст, селищ ремонтувати дороги, поліпшувати благоустрій, ремонтувати об'єкти інфраструктури та робити багато інших важливих справ на благо громад. Тому така децентралізація має бути реальною, щоб люди на місцях відчували результати», - зазначив В.Кличко.

Київський міський голова відзначив, що в рамках роботи Асоціації міські голови традиційно обговорюють важливі питання, які стосуються місцевого самоврядування та актуальні для кожного міста і селища.

«Зміни починаються з місцевих громад. Об'єднавши наші зусилля, ми можемо вирішити багато питань», - підкреслив В.Кличко.

Він також наголосив на необхідності співпраці з народними депутатами, обраними за мажоритарними округами.

«У кожного депутата має бути чітка позиція щодо децентралізації, підтримки законів, які дають можливість місцевим громадам розвиватися і отримувати необхідні гроші та розпоряджатися ними», - відзначив Голова Асоціації міст України.

Серед гостей Загальних Зборів АМУ – Прем'єр-Міністр України В.Гройсман, Віцепрем'єр-міністр Г.Зубко, народні депутати України, представники Кабінету Міністрів України та Адміністрації Президента України, експерти міжнародних проектів.

Після виконання Державного Гімну головуючий на засіданні Зборів Голова Асоціації В.Кличко надав слово для привітань.

Представник Адміністрації Президента України В.Курінний виголосив привітання від Президента України **П.Порошенка**, в якому сказано, що за два роки реформи кількість об'єднаних громад подвоїлася. З метою сприяння децентралізаційній реформі Президент видав Указ «Про першочергові заходи з розвитку місцевого самоврядування в Україні на 2017 рік». Документ визначає одним із пріоритетів розвитку держави на 2017 рік підвищення правової, організаційної та фінансової спроможності місцевого самоврядування в Україні та покликаний вивести у на-

ступному році процес добровільного об'єднання територіальних громад на завершальний етап.

Вітання від Голови Верховної Ради України **А. Парубія** зачитав Голова парламентського Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування **С.Власенко**.

До голів громад звернувся Прем'єр-міністр України **В.Гройсман**. Глава Уряду перш за все зазначив, що він вдесьте вже бере участь у Загальних Зборах АМУ, починаючи з 2006 року. Цього року символічно, що це відбувається у рік 25-річчя незалежності.

Починаючи з 2014 року, після революції Гідності, Уряд постійно спілкується з місцевим самоврядуванням та асоціаціями, зокрема й Асоціацією міст України.

Реформа з децентралізації, яка нині реалізується, тримається на трьох китах: поновлення, фінансові ресурси та відповідальність. Громади демонструють успіхи в процесі реформи, хоча вона непроста. Тенденції до зростання місцевих бюджетів підтверджують це. Прем'єр-міністр України розповів про реальні здобутки та потенціал реформи з децентралізації:

«Місцеві бюджети відповідно, якщо порівнювати 2015 і 2016 роки, зросли на понад 60%, на 44 млрд грн. Ми маємо сьогодні за 11 місяців 104,1% виконання місцевих бюджетів, які були затверджені і заплановані місцевими радами. Це означає, що ми маємо постійну тенденцію зростання. І на 2017 рік ми бачимо сьогодні зростання на рівні 25% по місцевим бюджетам. А в житті це – шкільні автобуси, відкриття опорних шкіл, відремонтовані дороги, ФАПи та інше. Слід розуміти, що успіхи об'єднаних громад – це успіхи людей, які в них живуть».

В.Гройсман відзначив, що лідером запровадження реформи місцевого самоврядування є Тернопільська область.

«У Тернопільській області створено 26 об'єднаних територіальних громад. 10 буде створено ще в результаті виборів 11 та 18 грудня. Це є справді лідери. І що вони мають сьогодні. Бюджети об'єднаних територіальних громад Тернопільської області тільки від об'єднання по власним доходам збільшилися у три рази. Якщо говорити про цільову підтримку, то це дев'ять разів», - сказав В.Гройсман.

Тепер, за словами В.Гройсмана, територіальні громади мають навчитися ефективно використовувати ці гроші. При цьому він нагадав, що у 2017 році на децентралізацію з державного бюджету планується спрямувати 9 млрд грн. Ці кошти будуть додатковими до тих, які вже є на місцях.

Уряд, підкреслив Прем'єр-міністр України, є сьогодні партнером місцевого самоврядування, громад та Асоціації, яка представляє їх інтереси, та надалі готовий працювати в діалозі.

На завершення виступу Прем'єр-Міністр України привітав міських, селищних, міських голів з всенародним святом – Днем місцевого самоврядування.

Далі робота Зборів продовжилася у форматі відповіді-запитання. В.Гройсман відповів на запитання керівників громад.

Перед міськими головами виступив Голова Комітету Верховної Ради з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування **С.Власенко** та привітав учасників з Днем місцевого самоврядування:

«Роботу місцевого самоврядування не бачать, але завжди відчувають. Коли все працює – то і питань немає. І хай так буде надалі», - зазначив народний депутат.

Він зупинився на питанні прийняття Закону про службу в органах місцевого самоврядування та вказав, що відповідний законопроект передбачає впровадження низки положень Європейської хартії місцевого самоврядування, забезпечує самостійність органів місцевого самоврядування при визначенні умов оплати праці службовців та виборних посадових осіб, унеможлиблює втручання виконавчої гілки державної влади у регулювання відносин у сфері служби в органах місцевого самоврядування.

С.Власенко висловив упевненість, що документ, підготовлений Комітетом, готовий до прийняття у другому читанні та в цілому і буде схвалений Парламентом України. Очільник Комітету переконаний, що його прийняття відбудеться найближчим часом, оскільки опрацювання законопроекту проходило за активної участі Асоціації міст України, яка визнала реалізацію його положень важливим рушієм децентралізації та посилення спроможності місцевого самоврядування.

Народний депутат **О.Продан**, яка є представником Голови Асоціації у Парламенті,

також привітала міських голів з Днем місцевого самоврядування: «Коли ви працюєте – ви будуйте майбутнє України». Також народний депутат подякувала Асоціації і підкреслила, що АМУ сильна, бо мери тримаються разом.

Віце-прем'єр-міністр України – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ **Г.Зубко** звернувся до учасників Зборів, міських голів щодо необхідності посилення роботи з народними депутатами від регіонів щодо підтримки прийняття парламентом законодавчих ініціатив, спрямованих на подальше впровадження децентралізації та секторальних реформ. Він нагадав, що Верховна Рада 7 грудня «провалила» День децентралізації і не прийняла жодного законопроекту у цій сфері. Віце-прем'єр повідомив, що Уряд готує рішення щодо монетизації пільг, зокрема, пільгових перевезень та закликав Асоціацію міст України підтримати Уряд у його діях щодо реалізації децентралізаційних реформ.

Г.Зубко зупинився на питанні фінансового забезпечення територіальних громад у 2017 році:

«Дуже багато питань, які пропонувалися Асоціацією міст України, закладені вже в бюджеті наступного року. Напередодні прийняття бюджету 2017 року ми, як уряд, закликали додатково підтримати ті законопроекти, які важливі сьогодні і по децентралізації, і по посиленню місцевого самоврядування, і по напрямку енергоефективності. Тому що закон про комерційний облік, закон про житлово-комунальний простір, закон про енергоефективність будівель - це ті речі, які дозволяють модернізувати не тільки житловий сектор, а і повну інфраструктуру міста», - зазначив Віце-прем'єр-міністр України.

За словами Г.Зубка, Асоціація міст України формує зворотній зв'язок не тільки з місцевим самоврядуванням, а з головами об'єднаних територіальних громад:

«Асоціація є потужним партнером Кабінету Міністрів, інституцією, яка здатна сформувати якісний зворотній зв'язок із всіма громадами в Україні. Асоціація присутня на кожному засіданні Уряду, вона є погоджувальним органом у питаннях, що стосуються місцевого самоврядування. І найголовніше - в нас є повний комунікативний діалог. Сьогодні будь-яке рішення уряду без Асоціації міст не погоджується, якщо це стосується місцевого самоврядування».

Завершенням Загальних Зборів членів Асоціації, відповідно до порядку денного, стало затвердження Звіту про роботу Правління та Виконавчої дирекції Асоціації міст України, Фінансово-господарського звіту за 2016 рік та схвалення Бюджету АМУ на 2017 рік.

З усіма документами Зборів можна ознайомитися на сайті АМУ: www.auc.org.ua

“ ”

Відповідаючи на запитання журналістів щодо ролі Асоціації міст України у процесі підтримки реформи з децентралізації, Виконавчий директор АМУ **М.Пітцик** підкреслив, що основним секретом діяльності Асоціації є її повсякденна робота: як над змінами до законодавства, так і з громадами у регіонах. «Ті результати, про які всі знають, робились при активній, безпосередній роботі «в полі», - наголосив М.Пітцик.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ УРОК МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ВЕБ-ФОРМАТІ

6 грудня у переддень відзначення Дня місцевого самоврядування Асоціація міст України в рамках проекту ПУЛЬС провела Всеукраїнський урок місцевого самоврядування.

Мета уроку – підвищення іміджу місцевого самоврядування серед громадян, поширення ідей децентралізації та побудову діалогу між владою та учнями-старшокласниками, освітянами з усієї України.

У Всеукраїнському уроці місцевого самоврядування взяли участь представники учнівського самоврядування, 60 школярів навчальних закладів Києва, представники Департаменту освіти та науки КМДА. У веб-форматі до заходу долучилася он-лайн аудиторія – учні та викладачі 259 навчальних закладів з усіх областей України (більше 12000 учнів).

Із школярами спілкувалися Віце-прем'єр-міністр України-Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України **Г.Зубко**, Голова парламентсько-

го Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування **С.Власенко** та Виконавчий директор АМУ **М.Пітцик**.

Г.Зубко: «Завтра ми будемо відзначати 25-річчя місцевого самоврядування в Україні. 25 років від моменту, коли Україна приєдналася до Європейської хартії місцевого самоврядування. Мирослав Васильович – це та людина, яка розпочинала цей рух в Україні, завдяки якій було створено Асоціацію міст України. Але лише два роки пройшло відтоді як ми почали такий потужний процес передачі повноважень на місцевий рівень, щоб збільшувати можливості місцевих громад.

Київ – це найбільша громада України, але є і невеликі громади. Проте функції і повноваження у всіх цих громадах рівні. Це і надання адміністративних послуг, і планування територій, освітніх послуг, охорони здоров'я, соціальних послуг. Усім цим ми користуємося в повсякденному житті. І ці послуги мають бути однаково якісними. Саме про це говорить Закон України «Про місцеве самоврядування» і саме тому ми вважаємо сьогоднішнє місцеве самоврядування тим «кораблем», який повинен винести Україну в новий вимір європейських країн».

М.Пітцик: «Що таке місцеве самоврядування? Місцеве самоврядування перекладається як «беру відповідальність на себе». Це коли громада має закріплені законом функції і повноваження, і бере на себе відповідальність за облаштуван-

як мешканці. Вся Європа свого часу пішла шляхом потужного розвитку місцевого самоврядування. Європейська хартія місцевого самоврядування – це певний стандарт як організувати життя у кожній громаді, щоб людям було комфортно. І сьогодні в Україні ми намагаємося трансформувати суспільство і змінити систему «радянську» управління, яка залишилася нам у спадок». Два роки назад ми розпочали процес трансформації системи «до людини», до її потреб».

С.Власенко: «Місцеве самоврядування йде корінням в середньовіччя. І коли після «чорного» середньовіччя наступила епоха Відродження – міста почали отримувати можливість самостійно приймати рішення про те, як їм далі жити. Кожне місто почало виробляти свої правила співжиття і розвитку, влаштування побуту. Історія йде по спіралі. Сьогодні ми повертаємося в епоху Відродження, коли говоримо про те, що повинні дозволити містам самим вирішувати як їм прибирати сніг, замітати вулиці, робити ремонт в школах. І зараз ми робимо спробу надати містам таку можливість. В цьому суть і сенс реформи з децентралізації. Але є один принциповий дискусійний момент. Коли аналогічні процеси відбуваються в інших країнах – то зазвичай застосовується принцип «за повноваження йдуть гроші». Без грошей ми не зможемо прибрати сніг, за повноваженнями повинне йти фінансове забезпечення. Це кровоносна система будь-якої гії. У нас, однак, часто йде дискусія між Урядом і Парламентом, що недостатньо виділяється грошей на те, щоб місцеве самоврядування могло ефективно працювати. Місцеве самоврядування намагається у рамках закону виходити якось з цієї ситуації, шукає можливості. Насправді, я почав помічати у Києві, що почали відбуватися речі, які покращують життя, ремонтуються дороги. Інколи ми цього не помічаємо. Але якраз найефективніше місцеве самоврядування – це коли ми його не бачимо, коли є гаряча вода, опалення, сніг прибраний, дороги без ям... Робота місцевого самоврядування інколи недооцінена. Проте ми щодня оточені місцевим самоврядуванням, повинні його цінувати. Місцеве самоврядування, врешті-решт, - це ми з Вами і як ми організуємо своє щоденне життя, щоб нам всім жилося краще».

Учні, присутні на заході, мали змогу безпосередньо спілкуватися зі спікерами. А освітяни та школярі на он-лайн зв'язку ставили питання через чат інтернет трансляції.

Всеукраїнський урок місцевого самоврядування пройшов успішно, школярі виявили велику зацікавленість у темі розвитку місцевого самоврядування та участі молоді у розвитку міст, цікавилися інструментами співпраці з владою, перспективами децентралізаційної та інших реформ. Асоціація міст України планує й надалі організовувати просвітницькі заходи для учнівської молоді.

КИЇВ

Міському голові столиці В.Кличку передали резолюцію першої сесії дитячо-юнацького парламенту Києва

22 грудня делегати першої сесії дитячо-юнацького парламенту Києва передали ухвалену резолюцію Київському міському голові Віталію Кличку.

«7 грудня в день місцевого самоврядування в сесійній залі Київської міської ради відбулась перша сесія дитячо-юнацького парламенту Києва. 120 школярів обговорювали нагальні питання молоді Києва, розглянули та затвердили молодіжні проекти, які є важливими для міста сьогодні. Мене тішить, що в учнів з'явилася можливість відчувати себе в ролі управлінців», - зазначив Віталій Кличко.

Мер підкреслив, що молоде покоління - це майбутнє нашої країни, тож дівчата та хлопці повинні вже сьогодні шукати відповіді на питання, пов'язані з політикою, та формувати своє бачення щодо розвитку нашого міста.

делегатів дитячого парламенту Києва», - зазначив Віталій Кличко.

«На засіданні учні ухвалили резолюцію. Цей документ дуже важливий. Він містить рішення щодо забезпечення сучасного та безпечного дозвілля у навчальних закладах. Особливу увагу юні парламентарі звернули на питання, які стосуються дітей з особливими потребами, а також найменших учнів міста і запропонували порушити перед Київською міською радою питання щодо поліпшення інфраструктури міста для людей з інвалідністю, в частині архітектурної доступності освітніх та культурних закладів. І я маю честь прийняти цей документ від

ОДЕСА

Місто планує придбати 10 електроавтобусів

Найближчим часом електротранспорт Одеси поповнять електроавтобуси. КП «Одесміськелектро-транс» планує закупити 10 таких машин, що не потребують контактної мережі і тягових підстанцій.

На рішення про закупівлю електроавтобусів вплинула їхня економічність в порівнянні не тільки зі звичайними дизельними або газовими автобусами, а й навіть з тролейбусами.

Кошти на придбання електроавтобусів планується виділити з міського бюджету, а решту - взяти в кредит у Європейського банку реконструкції і розвитку (ЄБРР) або Світового банку. В майбутньому міська влада має намір розширити автопарк до 35 електроавтобусів.

Електроавтобуси, які будуть випущені на Одеські маршрути, низькопідлогові і можуть перевозити до 100 пасажирів. Їх запас ходу 120 км. Для електроавтобусів вже розроблено маршрути.

ЛЬВІВ

Біля Ратуші встановлено її бронзовий макет, доступний для огляду на дотик

У грудні було урочисто відкрито макет Львівської Ратуші, доступний для людей з вадами зору, щоб вони змогли руками відчутися красу архітектурної пам'ятки.

Бронзовий макет споруди створено в рамках проекту «Львів на долонях». Тепер мініратуша стоїть на площі Ринок перед входом у міську раду. Львів, сповідуючи європейську практику, долучається до когорти міст, адаптованих для людей з особливими потребами, «показуючи» свою архітектуру незрячим, а

також залучає туристів та мешканців міста до культурного життя.

Над створенням макету ратуші працювали львівські скульптори та міська ливарна майстерня. Проект, бюджет якого склав 92 тис. грн, реалізовувався Львівським обласним осередком ГО «Українська спілка інвалідів – УСІ» у партнерстві зі скульпторами Львівської національної академії мистецтв за співфінансування Інституту міста (в рамках проекту «Громади в дії») та управлінням культури Львівської міської ради в рамках конкурсу «Зробимо Львів кращим».

Бронзова модель забезпечена інформаційною таблицею з написом шрифтом Брайля та підставкою з каменю. Висота Ратуші – 50 см, загальна висота встановленої перед входом до міської ради макету – 130 см.

«Ми сьогодні маємо унікальну можливість. Багато мешканців та гостей міста, коли хочуть краще пізнати Львів, підіймаються на Ратушу, і з неї бачать наше красиве місто. Але не всі можуть піднятися. Не всі можуть її побачити. І мені дуже приємно вітати таку прекрасну ініціативу багатьох львів'ян, яка дає можливість незрячим відчутися Ратушу своїми пальчиками», – зазначив міський голова Львова Андрій Садовий.

МИКОЛАЇВ

Місто має власне «сонячне» дерево

19 грудня в центрі Миколаєва відкрили перше в місті «сонячне» дерево. Воно знаходиться на розі вулиць Соборної та Адмірала Макарова. Миколаїв став другим містом після Тернополя, де є подібна споруда.

Дерево виготовлене з металу, «листя» йому слугують сонячні панелі. Потужності його вистачить, щоб одночасно зарядити під відкритим небом 10-15 пристроїв. Дерево має власну Wi-fi зону з підсвічуванням світлодіодами. Проект реалізували власним коштом

миколаївські компанії. На відкриття «сонячного» дерева завітав і Миколаївський міський голова Олександр Сенкевич: «Прийнято вважати, що якщо в нашому місті поставити щонебудь, то знайдеться той, хто це зламає або зіпсує. Але я вірю, що наші люди збережуть «сонячне» дерево і оцінять внесок, який зробили підприємці».

ЧЕРНІГІВ

Планується будівництво сміттєпереробного заводу, що не потребує спалювання і сортування сміття

У Чернігові мають намір збудувати абсолютно нетоксичний сміттєпереробний завод, робота якого не передбачає спалювання і попереднього сортування сміття, а значить місто може зекономити на встановленні додаткових контейнерів. Новітню технологію переробки сміття запропонували поляки, а Чернігівський міський голова Владислав Атрошенко вже ухвалив її.

Технологія полягає у тому, що подрібнені відходи спочатку закладються у своєрідний вакуумний «термос», де обробляються паром з температурою 120 градусів за Цельсієм. Після цього сміття втрачає неприємний запах, до 60% води і зменшується в об'ємі.

В іншому цеху заводу сміття буде сортуватися (наприклад, магнітом відбереться залізо), а далі перетворюватися на вісім різних субстанцій для вторинної переробки. Отримана біомаса зможе застосовуватися як паливо, або в сільському господарстві. Нетоксичні рештки (камінь тощо), що за підрахунками експертів складатимуть 5-8%, утилізуватимуться окремо.

Ця технологія запатентована і за нею працюють вже кілька об'єктів. Зокрема, такий завод діє в місті Познань Великопольського воєводства (Польща).

У разі згоди депутатів міськради на спорудження сміттєпереробного заводу польські партнери укладуть угоду з «твердою» ціною щорічної оплати за переробку сміття. Чернігівці не сплачуватимуть за утилізацію, адже кошти виділятимуть з міського бюджету. За попередніми підрахунками, максимальна вартість сміттєпереробного заводу становитиме 35 млн. євро. Після 10 років виплат, підприємство перейде у власність міста.

РУКШИНСЬКА ОТГ, ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Сонячна електростанція забезпечить потреби інфраструктури громади

У Рукшинській сільській ОТГ буде збудовано сонячну станцію для забезпечення електроенергією фельдшерсько-акушерського пункту, школи та сільської ради.

Проект сонячної електростанції громада подала на розгляд Німецького товариства міжнародного співробітництва GIZ і отримала фінансову допомогу на його реалізацію.

За словами заступника голови Рукшинської об'єднаної громади Валерія Мариняка, наразі завершується виготовлення проектно-кошторисної документації. Найближчим часом у село прийдуть німецькі спеціалісти, щоб проконтролювати створення такого необхідного для інфраструктури села енергетичного об'єкту.

USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**ПРОЕКТ “РОЗРОБКА КУРСУ НА ЗМІЦНЕННЯ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ” (ПУЛЬС)**

«Децентралізація: підсумки та досягнення 2016 року, завдання на наступний рік»

Національний прес-клуб децентралізаційної реформи за участі регіональних ЗМІ

20-21 грудня Асоціація міст України в рамках проекту ПУЛЬС провела у Києві третій щорічний інформаційний захід АМУ для регіональних та центральних медіа на тему децентралізаційної реформи. Національний прес-клуб присвячено темі: «Децентралізація: підсумки та досягнення 2016 року, завдання на наступний рік».

У заході взяв участь Віце-прем'єр-міністр України **Г.Зубко**. Національний прес-клуб децентралізаційної реформи став символічним фінішем «Децентралізаційного марафону» - всеукраїнської акції Асоціації міст України, яка була започаткована під час XII Українського муніципального форуму в Одесі 21 червня 2016 року. Директор Проекту ПУЛЬС **О.Томнюк** у вступному слові зазначила:

«Сьогодні ми проводимо вже третій традиційний національний прес-клуб, присвячений децентралізаційній реформі. Але сьогоднішній захід ми розпочинаємо не стандартно: з фінішу. Сьогодні ми проголошуємо символічний фініш «Децентралізаційного марафону». Ця всеукраїнська Акція Асоціації міст України була започаткована за Вашої участі, шановний Геннадію Григоровичу, під час XII Українського муніципального форуму в Одесі 21 червня 2016 року. Акція мала на меті – активізувати та стимулювати громади до об'єднання. Мотивуючим чинником стали успіхи вже діючих ОТГ».

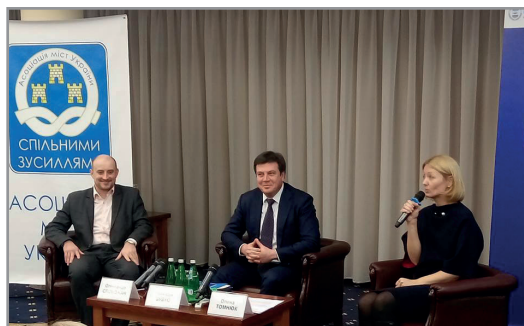
Протягом шести місяців регіональні відділення АМУ та регіональні консультанти проводили заходи в потенційних об'єднаних громадах. Це були: виїзні інформаційні зустрічі, сходи сіл, збори громади, зустрічі в місцевих радах.

Журналісти та регіональні консультанти АМУ з питань комунікацій, присутні на заході, протягом півроку висвітлювали проходження акції та загалом процес формування об'єднаних територіальних громад в областях у регіональних ЗМІ.

Цікаві факти про акцію «Децентралізаційний марафон» АМУ:

- ✓ Заходи акції проходили у 127 громадах з 184 тих, що провели вибори 11 та 18 грудня.
- ✓ Загалом у рамках акції проведено 1323 заходи, при тому, що планувалося 1000.

Директор Проекту Пульс **О.Томнюк** разом з Віце-прем'єр-міністром **Г.Зубком** вручили пам'ятні нагороди лідерам «Де-

централізаційного марафону».

✓ Лідером «Децентралізаційного марафону-2016» за кількістю проведених заходів та зустрічей стало Івано-Франківське регіональне відділення АМУ. Проведено 96 заходів.

✓ Лідером «Децентралізаційного марафону-2016» за кількістю ОТГ, що вийшли на вибори у 2016 році стало Житомирське регіональне відділення АМУ. У Житомирській області перші вибори 11 та 18 грудня провели 22 громади.

✓ Лідером «Децентралізаційного марафону-2016» за кількістю наданих консультацій став консультант з питань бюджету у Волинській області Гром Василь Андрійович. Він надав 280 консультацій.

✓ Лідером «Децентралізаційного ма-

рафону-2016» за активні комунікації та краще висвітлення акції стала консультант з комунікацій в Одеській області Генова Євгенія Дмитрівна.

Асоціація також відзначила пам'ятною нагородою Віце-прем'єр-міністра України Геннадія Григоровича Зубка як активного учасника та лідера Децентралізаційного марафону» від самого початку і до фінішу. Пам'ятну нагороду Г.Зубку вручила директор Проекту ПУЛЬС О.Томнюк.

Звертаючись до регіональних журналістів Віце-прем'єр-міністр України Г.Зубко сказав: «Журналістська робота й активність долучила сьогодні людей до можливості впливати на рішення місцевої влади та визначати пріоритети розвитку громади. Без регіональних ЗМІ це було б не можливо».

Далі Г.Зубко прозвітував про стан реалізації реформ, які впроваджуються Мінрегіоном: «Реформа децентралізації показово відчувається в цифрах за 2016 рік: вже маємо 367 об'єднаних територіальних громад, 1339 інфраструктурних проектів було реалізовано через пряму субвенцію в 159 ОТГ та 810 проектів через Державний фонд регіонального розвитку. Створено Центральний офіс реформ і вже відкрито 24 регіональні відділення».

Віце-прем'єр-міністр поінформував також про стан реалізації реформи енергоефективності. Він зазначив, що розроблено проект Закону «Про фонд енергоефективності», який схвалено Урядом. Крім того напрацьовано законодавчий пакет, необхідний для впровадження реформи: проекти законів «Про ЖКП», «Про комерційний облік», «Про енергоефективність будівель», які очікують на прийняття парламентом.

«Цього року 200 тисяч родин та 398 ОСББ скористались програмою «тепліх

кредитів». Також маємо дуже позитивну динаміку створення ОСББ – на сьогодні їх же 25 800. Ми бачимо, що українці активно об'єднуються, щоб самостійно управляти своїм житлом», – наголосив Г.Зубко.

Він додав, що у сфері будівництва основна робота була спрямована на дерегуляцію і спрощення умов ведення бізнесу:

«Крім того, сьогодні ми проводимо реорганізацію самого міністерства. Ми започаткували систему оцінки виконання (KPIs) для співробітників. Створили нову Службу управління персоналом, майже на 20% оновили персонал. Була зменшена чисельність співробітників на 30%, що дозволило нам переглянути систему нарахування премій і ввести стимулюючі виплати. Дохід співробітників до кінця року збільшився майже удвічі».

Розповідаючи про здобутки децентралізації за 2016 рік та плани на 2017 рік, Віце-прем'єр підкреслив, що Асоціація міст України є партнером Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства, інституцією, яка активно та, що дуже важливо, конструктивно долучається до підтримки децентралізації. Свідченням цього є те, що саме завдяки налагодженій співпраці та активній комунікації між представниками місцевого самоврядування, виконавчої влади та Асоціації було розроблено стратегії секторальних реформ, які повинні стати якісно новим етапом децентралізаційної реформи.

«Тепер, нам необхідно напрацювати конкретний операційний план реалізації секторальних реформ. Ми вже бачимо позитивні результати змін, які ми ініціювали, проте нам потрібно продовжувати працювати над посиленням галузевої децентралізації», – зазначив Г.Зубко.

Коментуючи питання пошуку відповідальних лідерів реформи, суб'єктів, здатних напрацьовувати та втілювати зміни на місцях, Віце-прем'єр-міністр висловив переконання, що ними повинні бути, як профільні міністерства – через вироблення чітких та зрозумілих «правил гри», так і громади, які мають зробити все, щоб ці правила стали основою розвитку держави.

Другу частину заходу присвячено дискусіям аналітиків та консультантів ПУЛЬСу з медійниками на теми секторальних реформ: «Як нова якість послуг створить нову якість життя для кожної родини?» та «Як задіяти нові повноваження та ресурси, щоб громади стали самодостатніми, а життя у них – комфортним?». Модератором виступив перший заступник виконавчого директора АМУ О. Слобожан.

21 грудня АМУ провела прес-кафе для журналістів та регіональних консультантів з комунікацій із всіх регіонів України на тему: **«Як міжнародні проекти допомагають**

Україні впроваджувати реформи?».

Спеціаліст з надання послуг органам місцевого самоврядування **проекту USAID ДОБРЕ М.Бурдавіцин** розповів про історію та місію діяльності проекту. Акцентуючи увагу на принципах діяльності проекту ДОБРЕ, спікер зауважив, що завдання, які ставляться перед проектними офісами повинні бути корисними

для суспільства, для громади. При цьому, він зауважив, що громадяни повинні відчувати себе партнерами проекту, вони мають усвідомити, що результати проекту будуть корисними не для влади, а, насамперед, для суспільства.

Директор програми **USAID «РАДА» І.Когут** розповів про структуру та завдання програми «РАДА». У цьому контексті, виступаючий наголосив, що проект має тісні робочі зв'язки як з авторитетними інституціями громадянського суспільства - громадянська мережа «Опора», Internews-Україна, Лабораторія законодавчих ініціатив, так з народними депутатами. Звертаючись до журналістів, І.Когут зауважив, що важливим партнером у співпраці із нардепами є саме журналісти.

Підтримка потенціалу малого та середнього бізнесу та впровадження ефективного демократичного управління у муніципальному секторі – пріоритети діяльності проекту Уряду Канади «Партнерство для розвитку міст» (ПРОМІС).

Менеджер з комунікацій **проекту ПРОМІС О.Кучинська** розповіла про кроки, які реалізовує проект в частині децентралізації та інтегрованого планування розвитку на місцевому, регіональному та національному рівнях.

Директор **проекту USAID «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи» В.Зубенко** наголосив, що проект, який він очолює, реалізовується у семи компонентах. Проте одним із найважливіших напрямків роботи проекту є підтримка місцевого економічного розвитку. У контексті прийняття Державного бюджету на

2017 рік, спікер розповів про важливість програмно-цільового методу планування бюджетів, над яким працює проект.

Менеджер з комунікацій **проекту USAID «Громадяни в дії» О.Равчев** розповів про принципи та інструменти розвитку місцевої демократії, як одного із стратегічних напрямків проекту. Зокрема, спікер презентував результати дослідження Індексу демократичності міст.

Іншим елементом презентації стало представлення рейтингу публічності комунальних підприємств. О.Равчев розповів про методологію цих досліджень та закликав журналістів, присутніх на прес-клубі, долучатись до роботи проекту в регіонах.

Про діяльність **шведсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні»** розповіла старший експерт проекту **І.Калніня**. Вона наголосила,

що найважливішим у проектній діяльності – правильний вибір цільової аудиторії: «Люди на місцях повинні розуміти зміст та наслідки реформи з децентралізації. Суспільству потрібен чіткий меседж, неважливо від галузі децентралізації». Спікер зауважила, що фінансова і освітня децентралізація – напрямки, які впроваджуються проектом в Україні, із врахуванням шведського досвіду реформ. І.Калніня підкреслила, що в Україні варто змінювати культуру управління, громадам необхідні відповідальні лідери, які здатні взяти на себе відповідальність та забезпечити економічний, освітній ріст.

РОЗ'ЯСНЮЄ:

Центр аналізу та розробки
законодавства**Як правильно провести першу сесію об'єднаної громади? Які документи приймаються (статут, регламент, формування виконкому ОТГ)?**

Для рад об'єднаних громад окремого порядку проведення першої сесії законом «Про місцеве самоврядування в Україні» або іншим законом не визначено. Тому при цьому належить керуватися нормами статті 46 закону «Про місцеве самоврядування в Україні».

Зокрема, перша сесія новообраної ради сільської, селищної, міської об'єднаної громади має бути скликана відповідною територіальною виборчою комісією не пізніше як через два тижні після реєстрації новообраних депутатів ради в кількості не менше двох третин загального складу депутатів. Перше пленарне засідання першої сесії відкриває голова зазначеної територіальної виборчої комісії, який інформує раду про підсумки виборів депутатів, а також про підсумки виборів відповідно сільського, селищного, міського голови. З моменту визнання повноважень депутатів ради нового скликання та новообраного сільського, селищного, міського голови відповідно до статті 42 цього Закону головує на пленарних засіданнях ради першої сесії новообраний голова.

У разі якщо на час проведення першої сесії відповідний сільський, селищний, міський голова не обраний, про що на сесії ради інформує голова територіальної виборчої комісії, рада обирає тимчасову президію з числа депутатів ради в кількості трьох - п'яти осіб. Члени тимчасової президії по черговою головує на пленарних засіданнях ради до обрання секретаря ради. З часу обрання секретаря ради він головує на пленарних засіданнях ради.

Рішення про скликання сесії ради відповідно до частин четвертої, шостої та восьмої цієї статті доводиться до відома депутатів і населення не пізніше як за 10 днів до сесії, а у виняткових випадках - не пізніше як за день до сесії із зазначенням часу скликання, місця проведення та питань, які передбачається внести на розгляд ради.

Сесія ради є повноважною, якщо в її пленарному засіданні бере участь більше половини депутатів від загального складу ради.

Законом також передбачено, що регламент ради затверджується не пізніше, як на другій сесії. До того часу рада може керуватися регламентом ради попереднього скликання.

Оскільки у ради об'єднаної громади ради попереднього скликання не було, вона може, на нашу думку, прийняти рішення тимчасово, до ухвалення свого регламенту, керуватися регламентом колишньої ради адміністративного центру об'єднаної громади.

Законодавча вимога щодо ухвалення на першій чи на будь-якій сесії статуту громади відсутня. Він має бути ухвалений тоді, коли буде належним чином підготовлений.

Відсутня вимога також щодо затвердження на першій сесії складу виконавчого комітету ради. Відповідно до частини 2 статті 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», після завершення повноважень сільських, селищних, міських рад, обраних територіальними громадами, що об'єдналися, їхні виконавчі комітети продовжують здійснювати свої повноваження до затвердження сільською, селищною, міською радою, обраною об'єднаною територіальною громадою, персонального складу її виконавчого комітету. Протягом зазначеного строку сільський, селищний, міський голова, обраний об'єднаною територіальною громадою, очолює такі виконавчі комітети та входить до їх персонального складу.

Після завершення повноважень сільського голови, який одноособово виконував функції виконавчого органу сільської ради у територіальній громаді, що увійшла до об'єднаної територіальної громади, відповідні функції одноособово виконує сільський, селищний, міський голова, обраний об'єднаною територіальною громадою, з дня набуття ним повноважень до

затвердження відповідною сільською, селищною, міською радою персонального складу її виконавчого комітету.

В об'єднаній громаді постала необхідність у створенні органу управління освітою. Чи може бути створений відділ освіти міської ради без статусу юридичної особи?

Відповідно до пункту 5 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад належить затвердження за пропозицією сільського, селищного, міського голови структури виконавчих органів ради, загальної чисельності апарату ради та її виконавчих органів відповідно до типових штатів, затверджених Кабінетом Міністрів України, витрат на їх утримання. Отже, рішення про створення відділу освіти приймає міська рада.

Відповідно до статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить управління закладами освіти. Однією із функцій управління навчальними закладами є розподіл освітньої субвенції. Згідно з абзацом другим пункту 2 Порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 року № 16, розпорядниками субвенції за місцевими бюджетами є структурні підрозділи з питань освіти і науки, які визначаються рішенням відповідної місцевої ради про такий бюджет, згідно із законодавством. Тобто розпорядник повинен мати статус юридичної особи.

Отже, відділ освіти створюється за рішенням міської ради, а статус юридичної особи повинен мати розпорядник коштів освітньої субвенції, якого визначає міська рада. Зокрема це може бути і виконавчий комітет міської ради, до складу якого входить відділ освіти без статусу юридичної особи.

Чи має право виконавчий комітет міської ради об'єднаної громади поставити на квартирний облік мешканця села, що входить до ОТГ? Чи можна виконкому вести окремі квартирні черги по кожному населеному пункту, що увійшов до складу ОТГ?

Щодо поставлення на квартирний облік

Відповідно до статті 39 Житлового кодексу Української РСР громадяни беруться на облік потребуючих поліпшення житлових умов за місцем проживання – виконавчим органом районної, міської, районної в місті, селищної, сільської ради за участю громадської комісії з житлових питань, створюваної при виконавчому органі;

Відповідно до частини 2 статті 3 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» об'єднана територіальна громада, адміністративним центром якої визначено місто, є міською територіальною громадою, центром якої визначено селище, - селищною, центром якої визначено село, - сільською.

Тобто, новостворена ОТГ є єдиною адміністративно-територіальною одиницею із одним виконавчим органом ради. Тому, відповідно, виконавчий комітет ради має право ставити на квартирний облік усіх жителів територіальної громади.

Щодо квартирних черг в ОТГ

Оскільки ОТГ є однією адміністративно-територіальною одиницею, по всій громаді функціонує єдиний облік громадян, потребуючих поліпшення житлових умов.

Зазначаємо, що відповідно до Житлового кодексу Української РСР наявні 3 «черги»: чергове надання жилих приміщень (стаття 43), першочергове надання жилих приміщень (стаття 45), позачергове надання жилих приміщень (стаття 46). Іншого чинним законодавством не передбачено.

**УВАГА! КОНСУЛЬТАЦІЮ ЕКСПЕРТІВ АМУ МОЖНА ОТРИМАТИ,
НАДІСЛАВШИ ЗАПИТ У БЛОЦІ “КОНСУЛЬТАЦІЇ”
НА САЙТІ АСОЦІАЦІЇ AUC.ORG.UA**

*** Досвід європейських міст

Польща

МІСТА ЗАПРОВАДЖУЮТЬ БЕЗКОШТОВНИЙ ПРОЇЗД В ГРОМАДСЬКОМУ ТРАНСПОРТІ

У Польщі влада міст широко впроваджує практику безкоштовного громадського транспорту.

Півсотні польських міст ввели повністю або частково безкоштовний проїзд, ще десять вже займаються ліквідацією квитків. Деякі міста ввели безкоштовний проїзд для всіх (Голеньов, Косьцежина, Любін, Польковіце, Томашув-Мазовецький, Єленья

Гура), деякі – тільки для безробітних (Жешув, Радом, Гданськ, Красник), деякі – тільки для окремих маршрутів (Жори, Кельце, Легьонов, Лазіска-Гурне), деякі – для інвалідів (Люблін), деякі – для молоді до 22-х років (Колобжег) тощо.

У Кракові, наприклад, згідно з рішенням міської ради, з нового навчального року учні молодших класів будуть їздити на автобусах і трамваях безкоштовно. Незважаючи на те, що місту щорічно це буде коштувати майже 640 000 євро, депутати хочуть, щоб в наступному році подібні пільги охопили також учнів гімназій. Крім цього, водії автомобілів в дні, коли над містом з'являється смог, можуть (з посвідченням водія) безкоштовно користуватися громадським транспортом.

Експерти вважають, що ліквідація квитків, з одного боку, це гарна ідея, тому що вона популяризує дешевий і більш екологічний громадський транспорт, але це вигідно тільки для малих міст. У великих – це може бути економічно невиправдано, оскільки після введення безкоштовного проїзду може різко зрости кількість пасажирів, що може привести до необхідності збільшення автопарку.

Гамбург (Німеччина)

ПЛАН ЗЕЛЕНА МЕРЕЖА – РОЗВИТОК ВЕЛОІНФРАСТРУКТУРИ ТА ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

Влада Гамбурга збирається пересадити тисячі місцевих автомобілістів на велосипеди, а також створити розвинену мережу громадського транспорту та пішохідних шляхів. Планується, що через двадцять років в центрі міста практично не залишиться автомобілів. До 2034 року у городян не буде жодної необхідності використовувати для пересування по середмістю автомобіль. На зміну особистого

автотранспорту мають прийти громадський транспорт і велосипеди.

Для втілення такої ідеї мерія Гамбурга розробила спеціальний план Green Network (Зелена Мережа), який передбачає, що за двадцять років місто має покритися щільною павутиною велосипедних доріжок. Мережа

буде створюватися за всіма правилами транспортної логістики - зі своїми кільцевими і радіальними лініями, які дозволять легко дістатися з одного кінця міста в інший.

Реалізації такого масштабного проекту, на думку влади міста, сприятиме те, що територія Гамбурга на 40% складається з парків і скверів. Містобудівники вважають, що якщо прокласти через них велодоріжки, то на двоколісному транспорті можна буде набагато швидше дістатися до місця призначення, ніж на автомобілі.

«У багатьох містах світу є подібна з Гамбургом мережа парків і скверів. Однак в нашому місті вона унікальна тим, що огортає весь мегаполіс - від околиць до центру», - говорить представник мерії Анжеліка Фрич.

Крім того, влада Гамбурга має намір вжити низку заходів для популяризації громадського транспорту, який повинен стати більш швидкісним і комфортним. Окрім того, якщо владі міста вдасться повністю втілити в життя проект Green Network, то це дозволить значно знизити викид вуглекислого газу в атмосферу.

Прага (Чехія)

ЯК ПРАЦЮЄ ПАРКОВКА В ПРАЗІ: СИНІ, ЗЕЛЕНІ, ПОМАРАНЧЕВІ ТА ФІОЛЕТОВІ ЗОНИ

Припаркуватися в центрі Праги безкоштовно практично неможливо, так як історична забудова не була розрахована на таку кількість машин, які тепер їздять вулицями. Щоб вирішити проблему з паркуванням і обмежити кількість автомобілів у центрі, міська адміністрація ще у 1996 році ввела в центральних районах міста платні зони паркування,

позначені різним кольорами, що означали дозвіл паркуватися жителям або гостям району. Спочатку такі позначення з'явилися в районі Прага 1, а потім і по всьому

місту. У 2014 року система парковок в Празі змінилася.

Тепер зони паркування розділені на сині, зелені, помаранчеві і змішані фіолетові. Більшу частину паркувальних місць займають сині зони. Вони, як і раніше, призначені для автомобілів, якими володіють резиденти - громадяни з постійним місцем проживання в конкретній частині міста.

Помаранчеві зони призначені для гостей районів, які можуть припаркувати тут автомобіль за плату на період часу максимум у 2 години.

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ ЗА КОРДОНОМ

На фіолетових зонах можуть залишати машини як резиденти, так і гості (з 8:00 до 20:00). Оплачувати парковку можна на місці через паркомат (в майбутньому талони планується замінити відеосистемою, яка реєструє номери авто). З 2014 року зелені зони паркування в Празі призначаються тільки для екологічних машин і автомобілів системи каршерінга (спільного користування). По неділях і вечорами гостюва платна парковка в Празі стає безкоштовною (за парковку на деяких зонах не треба платити і по суботах).

Постійні мешканці конкретних частин Праги, які володіють автомобілями, отримують право на придбання паркувальної карти на синю зону. Карту можна купити в мерії. З 1 квітня 2016 року вартість карти на рік для резидентів становить 1200 крон (якщо міська частина розділена на менші зони, карта обійдеться в 600 крон на рік). Для пенсіонерів річна паркувальна карта буде коштувати 360 крон або 180 крон (для менших областей). Також можна купити паркувальну карту на півроку, квартал, місяць і навіть тиждень.

Міська адміністрація намагається створити розумну концепцію, яка б допомогла звільнити центр міста від машин. Для цього у віддалених районах Праги зробили кілька стоянок типу P + R (park and ride - паркуйся та їдь далі), на яких можна припаркувати автомобіль і пересісти на метро або інший транспорт. Такі стоянки користуються великою популярністю, оскільки вартість повного дня становить 20 крон, залишити машину на ніч можна за 100 крон.

За матеріалами сайту <http://www.urbanua.org/>

Про життя після об'єднання на прикладі Новоборівської ОТГ

Голова Новоборівської ОТГ Г.Рудюк

Цифри говорять самі за себе:

Новоборівська об'єднана територіальна громада (Хорошівський район, Житомирська область) утворена 14 серпня 2015 року. До її складу входять **18 населених пунктів**, де загалом проживає близько **10 тисяч мешканців**.

Зведений бюджет 2015 року (до об'єднання) громади становив близько **3,5-4 млн грн**. У 2016 році бюджет утвореної Новоборівської громади станом на листопад становив – **31 млн грн**, тобто зріс майже у 8 разів.

Крім того, ще з двох джерел громада змогла залучити близько **11 млн грн**, з яких: 4, 7 млн грн – кошти субвенції з державного бюджету на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад; 6,2 млн грн – кошти Державного фонду регіонального розвитку.

Що зроблено за кошти субвенції та ДФРР?

✓ Будівництво спортивного майданчика зі штучним покриттям в смт Нова Борова. Роботи завершені на 99,9%. Роботи завершені у жовтні.

✓ Реконструкція Новоборівської гімназії. Роботи завершено у жовтні.

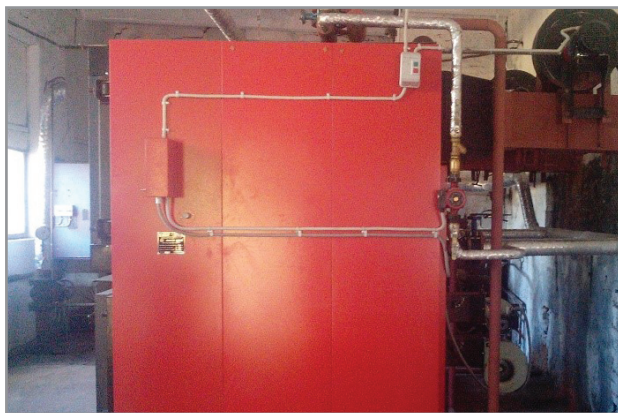
✓ Реконструкція котельної Кропивнянської ЗОШ I-III ступенів. Роботи завершені на 93%.

✓ Придбання сміттєзбирального автомобіля та смітєвих баків.

✓ Капітальний ремонт доріг в смт Нова Борова, готовність – 97%.

✓ Реконструкції частини приміщень бібліотеки для розміщення відділу освіти, охорони здоров'я та соціально-культурної сфери смт Нова Борова. Готовність – 84 %.

Також громада отримала кошти державної субвенції на виготовлення проектно-кошторисної документації для реконструкції Новоборівського загальноосвітнього навчального закладу I-III ступенів-ліцею, комунального закладу «Центр первинної медико-санітарної допомоги», водогінних мереж в смт. Нова Борова, покрівлі та частини приміщень бібліотеки.

Важливо вміти користуватися й іншими інструментами

Керівництво Новоборівської громади зазначає, що вищезгадані джерела фінансування не єдині, звідки можна отримати допомогу на реалізацію важливих для громади проектів.

За кошти Державного екологічного фонду у Новій Боровій планують провести реконструкцію очисних споруд. Вартість проекту – 10 млн. грн. Вже розроблений відповідний проект та поданий на конкурс через Міністерство екології.

Голова Новоборівської ОТГ Г.Рудюк звернув увагу на те, що існує ще один вид субвенції, яким можуть користуватися об'єднані громади за допомогою народних депутатів, які обрані у відповідному окрузі. Це – субвенція з державного бюджету для соціально-економічного розвитку окремих територій. З цього джерела Новоборівській громаді виділено 342 тис грн на капітальний ремонт дороги, яка веде до дитсадку та школи в селі Кропивня.

У громади має бути бачення подальшого розвитку

Голова ОТГ Г.Рудюк розповідає, що його громада – одна з перших в Україні розпочала розробку стратегічного плану розвитку.

«Ми провели 4 семінари за участі українських та європейських фахівців, створили робочу групу, до якою входять і представники місцевої адміністрації, і депутати, і громадські організації. Ми хочемо зрозуміти, що хочемо бачити в майбутньому, створити план втілення цієї ідеї. Вже підраховували нашу ресурсну базу. Спочатку ми думали брати дві стратегічні

цілі – розвиток економічного потенціалу громади разом з залученням інвестицій, а також соціальний напрям. Але після того, як провели анкетування у різних соціальних групах, побачили, що людей найбільше хвилює безпека життєдіяльності. А це – створення муніципальної міліції, освітлення вулиць і ремонт доріг, що робить їх безпечними для життя, це і стан медичного обслуговування, покращення стану пожежного захисту. Тобто безпека життя у широкому розумінні. Через те ми третьою включили цю стратегічну ціль до нашої програми».

Для чого потрібна стратегія розвитку?

«Якщо громада матиме таку стратегію, у неї буде можливість залучити ще й донорські кошти на розвиток ОТГ. Є багато іноземних донорських організацій, які надають підтримку Україні саме в питанні децентралізації. Це різні напрямки: еко-

логія, енергоефективність, різні навчальні програми. Наявність стратегії, бачення щодо того куди далі потрібно рухатись – їх основна вимога. Це ще одне велике джерело фінансування, яке можна залучати і використовувати на різні цілі. Тому ми використовуємо не тільки ті можливості, які закладені у бюджеті держави, але й намагаємося залучити кошти небайдужих до

долі України іноземних держав», - наголосив голова ОТГ.

Бувають і труднощі, але головне – не боятися

Г.Рудюк не приховує, у процесі децентралізації важливо, щоб ОТГ відчували підтримку своєї держави. Головне, за його словами, щоб не змінювалися правила гри, коли вона вже розпочалася. Якщо передаються додаткові повноваження – повинен надаватися і фінансовий ресурс для їх виконання. Але, за словами голови Новоборівської ОТГ, успіх громади залежить від їх керівників та участі мешканців у процесі розвитку. На цей випадок Г.Рудюк має пораду:

«По-перше не боятися змін. Якщо ставиш собі за мету покращити життя людей – все вийде. Тоді і знайдуться інструменти для вирішення всіх питань. Головне, щоб не було інертності мислення та страху до новизни. Є такий російськомовний вислів «Дорогу осилит идущий». Тому я вважаю, що все можна буде вирішити».

«У нас так завжди було, що зміна влади чи передача повноважень супроводжувалася якимись амбіційними діями. Владу ніхто ніколи не хотів віддавати, тим більше те, що пов'язане з додатковими фінансами. А зараз так співпадає, що і у людей є бажання взяти на себе відповідальність, знизу, і є бажання зверху – у тих, хто керує нашою державою. І це унікальна можливість. Людям на місцях краще видно, що їм потрібно в першу чергу зробити – яку вулицю першу треба заасфальтувати, де ліхтар повісити, який садочок утеплити, які люди мають увійти до муніципальної міліції, яка працюватиме в інтересах громади і так далі. Якщо це діло далі піде і люди зрозуміють, що створення нормальних умов у їхніх руках – буде справжній прорив. Це важко. Я не буду перебільшувати, що все легко дається. Але головне – не боятися», - впевнений Голова Новоборівської ОТГ Г.Рудюк.

Підготовлено за матеріалами офіційного сайту Новоборівської об'єднаної територіальної громади <http://novoborivska.gromada.org.ua/>